

اساسنامه پژوهشگاه مطالعات آموزش و پرورش

وابسته به وزارت آموزش و پرورش

● مقدمه

به منظور پاسخگویی به بخشی از نیازهای پژوهشی کشور در زمینه‌های مرتبط با آموزش و پرورش پژوهشگاه آموزش و پرورش وابسته به وزارت آموزش و پرورش بر اساس مجوز شماره ۲۲/۸۱۲۸ مورخ ۸۳/۱۲/۹ شورای گسترش آموزش عالی وزارت علوم تحقیقات و فناوری و طبق قانون اهداف، وظایف و تشکیلات وزارت علوم، تحقیقات و فناوری (مصوب ۱۳۸۳/۵/۱۸)، مفاد این اساسنامه، قوانین، ضوابط و مقررات مربوط، تأسیس و اداره می‌شود. در این اساسنامه وزارت آموزش و پرورش به اختصار «وزارت» و پژوهشگاه مطالعات آموزش و پرورش به اختصار پژوهشگاه نامیده می‌شود.

ماده ۱- اهداف:

۱- توسعه و گسترش پژوهش در زمینه‌های مرتبط با آموزش و پرورش
۲- زمینه سازی مناسب برای ارتقای فعالیت‌های پژوهشی مرتبط

ماده ۲- وظایف و اختیارات:

۱- بررسی و شناسایی نیازهای پژوهشی در زمینه‌های مرتبط با آموزش و پرورش
۲- اجرای طرح‌های پژوهشی بنیادی، کاربردی و توسعه‌ای به منظور تحقق اهداف پژوهشگاه
۳- فراهم آوردن امکانات لازم و متناسب با فعالیت‌های پژوهشی مرتبط
۴- همکاری پژوهشی با دانشگاه‌ها و مؤسسات پژوهشی داخل و خارج کشور به منظور ارتقای کیفیت فعالیت‌های پژوهشی در زمینه‌های مرتبط با آموزش و پرورش با رعایت قوانین و مقررات مربوط
۵- ارائه خدمات مشاوره‌ای به اشخاص حقیقی و حقوقی بر اساس نتایج فعالیت‌های علمی و پژوهشی انجام شده در پژوهشگاه
۶- انتشار مجله، کتاب علمی، جزوه آموزشی، تولید نرم‌افزار و برنامه‌های

رایانه‌ای متناسب با اهداف پژوهشگاه طبق ضوابط و مقررات مربوط

۷- برگزاری همایش‌های علمی و ارائه دستاوردهای پژوهشی در قالب کارگاه‌های آموزشی با رعایت ضوابط و مقررات مربوط

ماده ۳- پژوهشگاه از تاریخ تصویب اساسنامه دارای شخصیت حقوقی و استقلال اداری و مالی است و وابسته به وزارت آموزش و پرورش است.

ماده ۴- محل فعالیت پژوهشگاه در تهران است.

ماده ۵- ارکان:

الف هیأت‌امنا

ب- رئیس

ج- شورای پژوهشگاه

ماده ۶- ترکیب هیأت‌امنا:

۱- وزیر آموزش و پرورش (رئیس هیأت‌امنا)

۲- وزیر علوم، تحقیقات و فناوری یا نماینده وی

۳- رئیس سازمان مدیریت و برنامه‌ریزی کشور یا نماینده وی

۴- رئیس پژوهشگاه (دبیر هیأت‌امنا)

۵- سه تا پنج تن از شخصیت‌های علمی فرهنگی کشور که نقش مؤثری در توسعه و پیشرفت پژوهشگاه داشته باشند.

تبصره ۱- حداقل دوتن از شخصیت‌های مذکور در بند ۵ باید از اعضای هیأت‌امنا علمی دانشگاه‌ها و مؤسسات آموزش عالی و پژوهشی کشور باشند.

تبصره ۲- اعضای مذکور در بند ۵ به پیشنهاد وزیر آموزش و پرورش و تأیید و حکم وزیر علوم، تحقیقات و فناوری برای مدت چهار سال منصوب می‌شوند و در یک زمان حداکثر می‌توانند عضو دو هیأت‌امنا باشند.

پیشنهاد و انتصاب مجدد آنان بلامانع است و تا زمانی که افراد جدیدی به جای آنان

منصوب نشده باشد همچنان به انجام وظایف و اختیارات قانونی خود ادامه می‌دهند.

ماده ۷- وظایف و اختیارات هیأت‌امنا:

۱- تصویب آیین‌نامه داخلی هیأت‌امنا

۲- تصویب نمودار سازمانی و تشکیلات پژوهشگاه بر اساس ضوابط و مقررات مربوط که پس از تأیید وزیر علوم، تحقیقات و فناوری قابل اجرا خواهد بود.

۳- تصویب آیین‌نامه‌های مالی، معاملاتی، اداری، استخدامی، و تشکیلاتی پژوهشگاه (از جمله آیین‌نامه‌های سفرهای علمی بورس‌های تحصیلی و فرصت‌های مطالعاتی) که پس از تأیید وزیر علوم، تحقیقات و فناوری قابل اجرا خواهد بود.

۴- بررسی و تصویب بودجه سالیانه و تفصیلی پژوهشگاه که از طرف رئیس پژوهشگاه پس از تأیید شورای پژوهشگاه پیشنهاد می‌شود.

۵- تصویب حساب‌ها و ترازنامه سالیانه پژوهشگاه

۶- تصویب نحوه وصول درآمدهای اختصاصی و مصرف آن با رعایت ضوابط و مقررات مربوط

۷- کوشش برای جلب کمک‌های بخش غیردولتی و عواید محلی اعم از نقدی، تجهیزاتی و ساختمانی، با رعایت ضوابط و مقررات مربوط

۸- پیشنهاد میزان فوق‌العاده‌های اعضای هیأت‌امنا علمی پژوهشگاه به وزارت علوم، تحقیقات و فناوری برای تأیید

۹- تعیین نحوه اداره واحدهای تولیدی، خدماتی، کارگاهی و ... در چهارچوب ضوابط و مقررات مربوط

۱۰- تعیین میزان پژوهانه، آموزانه، ترجمانه، نویسانه، و نظایر آن با رعایت ضوابط و مقررات مربوط

۱۱- بررسی گزارش عملکرد سالیانه پژوهشگاه که از طرف رئیس پژوهشگاه ارائه می‌شود و اظهار نظر نسبت به آن

ماده ۸- رئیس:

رئیس پژوهشگاه، که نماینده قانونی پژوهشگاه نزد مراجع حقیقی و حقوقی است، از میان اعضای هیأت علمی به پیشنهاد وزیر آموزش و پرورش و با تأیید وزیر علوم، تحقیقات و فناوری و حکم وزیر آموزش و پرورش برای مدت چهار سال منصوب می‌شود. پیشنهاد و انتصاب مجدد وی بلامانع است و تا زمانی که فرد جدیدی به جای وی منصوب نشده باشد همچنان به انجام وظایف و اختیارات قانونی خود ادامه می‌دهد.

ماده ۹- وظایف و اختیارات رئیس:

۱- برنامه‌ریزی برای پژوهشگاه، هدایت و اداره امور آن و نظارت بر حسن اجرای تمامی فعالیت‌های آن در چارچوب اساسنامه، ضوابط و مقررات مربوط
۲- تنظیم نمودار سازمانی و تشکیلات پژوهشگاه و پیشنهاد آن به هیأت امنای برای تصویب و طی مراحل قانونی
۳- صدور احکام مربوط به استخدام، انتصاب، ترفیع، ارتقا، مأموریت، اخراج، و ... اعضای هیأت علمی و کارمندان پژوهشگاه در چهارچوب قوانین و مقررات مربوط

۴- انتخاب و انتصاب معاونان، مشاوران و مسؤلان پژوهشگاه بر اساس نمودار سازمانی و تشکیلات مصوب پژوهشگاه و عزل آنان

۵- امضای قراردادها، اسناد تعهدآور، اسناد مالی، اداری و مکاتبات پژوهشگاه در چهارچوب ضوابط و مقررات مربوط
۶- افتتاح حساب‌های بانکی مورد نیاز و معرفی دارندگان حق امضای مجاز با رعایت قوانین و مقررات مربوط

۷- تنظیم بودجه سالانه و تفصیلی پژوهشگاه و پیشنهاد آن‌ها به هیأت امنای پس از تأیید شورای پژوهشگاه برای تصویب و طی مراحل قانونی

۸- تنظیم آیین‌نامه‌های مالی-معاملاتی، اداری، استخدامی، و تشکیلاتی پژوهشگاه و همچنین تغییر و اصلاح آن‌ها طبق ضوابط و مقررات مربوط و پیشنهاد آن‌ها به شورای پژوهشگاه برای تأیید و طی مراحل قانونی

۹- تنظیم آیین‌نامه‌های سفرهای علمی،

بورس‌های تحصیلی و فرصت‌های مطالعاتی در چهارچوب ضوابط و مقررات مربوط و پیشنهاد آن‌ها به شورای پژوهشگاه برای تأیید و طی مراحل قانونی

۱۰- ارائه گزارش عملکرد سالانه پژوهشگاه به وزیر وزارت متبوع

۱۱- پیشنهاد تأسیس و انحلال گروه‌های پژوهشی، مراکز پژوهشی و پژوهشکده‌ها به شورای پژوهشگاه

۱۲- استیفای منافع و حفظ حقوق پژوهشگاه در مراجع قانونی (اعم از قضایی، اجرایی، اداری و ...) به نمایندگی از پژوهشگاه شخصاً و یا به وسیله وکیل با حق توکیل غیر تا یک درجه

۱۳- اجرای مصوبات هیأت امنای و شورای پژوهشگاه در چهارچوب قوانین و مقررات مربوط

۱۴- ارسال صورتجلسات هیأت امنای پژوهشگاه به وزارت متبوع

تبصره: رئیس پژوهشگاه می‌تواند بخشی از وظایف و اختیارات اداری و مالی خود را با حفظ مسؤلیت خویش و با رعایت قوانین و مقررات مربوط و تأیید وزیر وزارت متبوع به معاونان پژوهشگاه، رؤسای مراکز پژوهشی و پژوهشکده‌ها تفویض کند.

ماده ۱۰- ترکیب شورای پژوهشی:

۱- رئیس پژوهشکده (رئیس شورا)
۲- معاون پژوهشی پژوهشگاه (دبیر شورا)

۳- رؤسای مراکز پژوهشی و پژوهشکده‌ها
۴- دو تا پنج تن از اعضای هیأت علمی

تبصره ۱- حداقل دو تن از اعضای مذکور در بند ۴ باید از میان پژوهشگران و صاحب نظران خارج از پژوهشگاه و با پیشنهاد رئیس پژوهشی وزارت علوم، تحقیقات و فناوری انتخاب شوند.

تبصره ۲- اعضای مذکور در بند ۴ با حکم رئیس پژوهشگاه برای مدت چهار سال منصوب می‌شوند و انتصاب مجدد آنان بلامانع است.

ماده ۱۱- جلسات شورای پژوهشگاه:

جلسات شورای پژوهشگاه دست کم هر ماه یک بار و با حضور حداقل دوسوم اعضاء به شرط حضور رئیس شورا، رسمیت می‌یابد

و تصمیم‌های آن با رأی اکثریت نصف به علاوه یک کل اعضای شورای معتبر است. تبصره: اداره جلسه شورا طبق آیین‌نامه داخلی شورا است.

ماده ۱۲- وظایف و اختیارات شورای پژوهشگاه:

۱- تصویب آیین‌نامه داخلی شورا

۲- تعیین خط مشی و برنامه‌های علمی و پژوهشی پژوهشگاه در چهارچوب سیاست‌ها و مصوبات وزارت علوم، تحقیقات و فناوری

۳- تأیید آیین‌نامه‌های مالی معاملات، اداری، استخدامی و تشکیلاتی پژوهشگاه و پیشنهاد آنها به هیأت امنای

۴- تأیید بودجه سالانه و تفصیلی پژوهشگاه و پیشنهاد آن به هیأت امنای

۵- تصویب آیین‌نامه‌ها و شیوه‌نامه‌های پژوهشی گروه‌های پژوهشی، مراکز پژوهشی و پژوهشکده‌ها

۶- بررسی و تصویب طرح‌های پژوهشی پژوهشگاه و نظارت بر کیفیت و حسن اجرای آن‌ها

۷- بررسی پیشرفت طرح‌های پژوهشی طبق برنامه مصوب و در صورت لزوم تجدیدنظر و تصویب آن‌ها

۸- تعیین داور یا هیأت داوران طرح‌های پژوهشی خاتمه یافته که از سوی معاون پژوهشی پژوهشگاه معرفی می‌شوند.

۹- ارزیابی نتایج فعالیت‌های علمی و پژوهشی پژوهشگاه

۱۰- تأیید پیشنهاد تأسیس و انحلال گروه‌های پژوهشی، مراکز پژوهشی و پژوهشکده‌ها به منظور ارسال به معاونت پژوهشی وزارت علوم، تحقیقات و فناوری برای طی مراحل قانونی

۱۱- برنامه‌ریزی برای ایجاد و تعمیق ارتباط علمی با سایر پژوهشگاه‌ها و مراکز آموزشی و پژوهشی کشور برابر ضوابط و مقررات مربوط

۱۲- بررسی و تصویب برگزاری دوره‌های آموزشی کوتاه مدت و همایش‌ها و بازدیدهای علمی

۱۳- تأیید آیین‌نامه‌های سفرهای علمی، بورس‌های تحصیلی و فرصت‌های مطالعاتی در چهارچوب ضوابط و مقررات

مربوط و پیشنهاد آن‌ها به هیأت امانا
۱۴- بررسی و تصویب سفرهای علمی،
بورس‌های تحصیلی و فرصت‌های مطالعاتی
اعضای هیأت علمی پژوهشگاه طبق ضوابط
و مقررات مربوط
۱۵- بررسی و پیشنهاد نیازهای
تجهیزاتی، انتشاراتی، اطلاعاتی و علمی
پژوهشگاه به رئیس پژوهشگاه
۱۶- تصویب آیین‌نامه‌های تألیف و
ترجمه کتاب و مقاله و نحوه انتشار نتایج
فعالیت‌های علمی و پژوهشی پژوهشگاه
۱۷- بررسی صلاحیت علمی متقاضیان
عضویت در هیأت علمی پژوهشگاه و
اظهار نظر نسبت به آن
۱۸- انجام سایر اموری که در چارچوب
ضوابط و مقررات از سوی هیأت امانا یا رئیس
پژوهشگاه به شورا محول می‌شود.

ماده ۱۳- «پژوهشگاه» از نظر مالی
معاملاتی تابع قوانین مالی معاملات حاکم بر
دانشگاه‌ها و مؤسسات آموزش عالی و
پژوهشی است.

ماده ۱۴- نحوه گزینش علمی داوطلبان
عضویت هیأت علمی پژوهشگاه طبق آیین
نامه استخدامی اعضای هیأت علمی
پژوهشگاه است که به تصویب هیأت امانا و
تأیید وزیر علوم، تحقیقات و فناوری خواهد
رسید

ماده ۱۵- نحوه گزینش عمومی داوطلبان
عضویت هیأت علمی پژوهشگاه تابع ضوابط
و مقررات «وزارت» و سایر مراجع ذیصلاح
است.

ماده ۱۶- فضا، امکانات و تجهیزات
پژوهشگاه باید مطابق با ضوابط وزارت
علوم، تحقیقات و فناوری باشد.

ماده ۱۷- پژوهشگاه تابع تمامی قوانین،
مقررات، ضوابط و آیین‌نامه‌های مربوط،
مصوب شورای عالی انقلاب فرهنگی و
وزارت علوم، تحقیقات و فناوری و سایر
قوانین و مقررات جاری کشور است.

ماده ۱۸- منابع مالی:

۱- اعتبارات بودجه عمومی

۲- درآمدهای حاصل از اجرای طرحهای
پژوهشی، ارائه خدمات مشاوره‌ای،
برگزاری کارگاه‌ها و دوره‌های آموزشی
کوتاه‌مدت و عرضه محصولات علمی
(کتاب، مجله...)

۳- کمک‌های دریافتی از وزارتخانه و
دستگاه‌های مرتبط

۴- هدایا و کمک‌های دریافتی از اشخاص
حقیقی و حقوقی

ماده ۱۹- سال مالی پژوهشگاه عبارت
است از یک سال شمسی که از اول فروردین
ماه هر سال شروع و به پایان اسفند همان سال
ختم می‌شود. اولین سال مالی از تاریخ
تأسیس پژوهشگاه شروع و به پایان اسفند ماه
همان سال ختم می‌شود.

ماده ۲۰- انحلال

پژوهشگاه در موارد زیر پس از تصویب
شورای گسترش آموزش عالی وزارت علوم،
تحقیقات و فناوری منحل می‌شود:

۱- به پیشنهاد وزیر آموزش و پرورش
۲- در صورت تخلف از مقررات
اساسنامه، مصوبات و ضوابط وزارت علوم،
تحقیقات و فناوری و سایر قوانین و مقررات
جاری کشور به تشخیص وزارت علوم،
تحقیقات و فناوری

ماده ۲۱- در صورت اعلام موافقت اولیه
شورای گسترش آموزش عالی وزارت علوم،
تحقیقات و فناوری با انحلال پژوهشگاه،
هیأت تسویه‌ای مرکب از نماینده حقوقی
وزارت علوم، تحقیقات و فناوری، نماینده
حقوقی وزارت آموزش و پرورش و رئیس یا
یکی از معاونان پژوهشگاه تشکیل و با رعایت
مقررات قانونی در مدتی که شورای گسترش
آموزش عالی تعیین می‌کند امر تسویه را
برعهده خواهد داشت.

ماده ۲۲- «وزارت» موظف است:

۱- تمامی تعهدات پژوهشگاه را در برابر
وزارتخانه‌ها، مؤسسات دولتی، نهادهای
عمومی غیر دولتی، بانک‌ها، شهرداری‌ها،
سایر اشخاص حقوقی و حقیقی (اعم از
اعضای هیأت علمی و کارمندان) انجام دهد
یا با توافق صاحبان حق، تعهدات پژوهشگاه

را رأساً بپذیرد.

۲- تمامی امتیازات و اموالی را که از منابع
عمومی و دولتی و بانک‌ها و شهرداری‌ها و
غیره در اختیار پژوهشگاه قرار گرفته است
مسترد نماید یا موافقت صاحبان حق را مبنی
بر واگذاری امتیازات و اموال مذکور به
پژوهشگاه ارائه دهد.

ماده ۲۳- پس از احراز اجرای تعهدات
مذکور در ماده ۲۲ و حل و فصل امور حقوقی
و تصویب نهایی انحلال پژوهشگاه توسط
شورای گسترش آموزش عالی وزارت علوم،
تحقیقات و فناوری، تأدیه تمامی دیون و
اعلام ختم تسویه توسط هیأت تسویه‌باقیمانده
دارایی پژوهشگاه به وزارت آموزش و
پرورش منتقل می‌شود.

تبصره: هیأت تصفیه موظف است در مورد
فوق صورت‌مجلسی را که به امضای تمامی
اعضای هیأت خواهد رسید تنظیم و یک
نسخه از آن را به وزارت آموزش و پرورش و
نسخه دیگر آن را به وزارت علوم، تحقیقات و
فناوری تسلیم کند.

ماده ۲۴- مواردی که در این اساسنامه پیش
بینی نشده است تابع ضوابط و مقررات
وزارت علوم، تحقیقات و فناوری و سایر
قوانین مربوط است.

ماده ۲۵- هرگونه تغییر در مفاد این
اساسنامه با پیشنهاد وزیر آموزش و پرورش،
تأیید معاون پژوهشی وزارت علوم،
تحقیقات و فناوری، تصویب شورای
گسترش آموزش عالی و ابلاغ وزیر علوم،
تحقیقات و فناوری، امکان‌پذیر است.

ماده ۲۶- این اساسنامه مشتمل بر ۲۶ ماده
و ۷ تبصره در تاریخ ۱۳۸۴/۳/۲۸ به
تصویب شورای گسترش آموزش عالی
وزارت علوم، تحقیقات و فناوری رسید و از
تاریخ ابلاغ لازم‌الاجرا است. ●